

Kamila Mrozek

Materialnoprawna instytucja odroczenia wykonania kary w trybie art. 336 Kodeksu karnego

Folia Iuridica Wratislaviensis 1/2, 209-217

2012

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

Materialnoprawna instytucja odroczenia wykonania kary w trybie art. 336 Kodeksu karnego

„Z punktu widzenia ogólnych celów kary oraz interesów sił zbrojnych orzeczenie kary z odroczeniem wykonania do czasu ukończenia służby wojskowej może być bardziej stosowne niż orzeczenie kary z warunkowym zawieszeniem jej wykonania. Jakkolwiek bowiem biegu służby nie przerywa ani orzeczenie kary z odroczeniem wykonania, ani orzeczenie kary z warunkowym zawieszeniem wykonania, to jednak uniknięcie wykonania kary odroczonej uzależnione jest od «szczególnego wyróżnienia się w służbie», podczas gdy do uniknięcia wykonania kary warunkowo zawieszanej wystarcza nienaruszanie porządku prawnego w sposób rażący”¹. Postanowienie to dowodzi, jak szczególną rolę pełni odroczenie wykonania kary w nauce prawa karnego. Ten charakterystyczny środek związany z poddaniem sprawcy próbie, będący instytucją prawnomaterialną, posiadającą pewne cechy warunkowego zawieszenia wykonania kary, pewne zaś warunkowego przedterminowego zwolnienia, wpływa nie tylko dyscyplinująco na samych skazanych, ale także posiada wysoki walor profilaktyczno-wychowawczy w oddziaływaniu wobec innych żołnierzy².

Instytucja ta znana była polskiemu ustawodawcy od dawna. Jej początki sięgają jeszcze czasów panowania Władysława IV, który to w „artykułach wojennych” przewidywał odroczenie wykonania kary, a nawet jej darowanie, jeżeli „przestępstwo męstwem jakim znacznem nagrodziło się i zniosło”. W okresie międzywojennym przedmiotową instytucję regulowało rozporządzenie Prezydenta RP z 13 maja 1927 r. o odroczeniu i przerwie wykonania kar pozbawienia wolności oraz uchylenia aresztu tymczasowego ze względów wojskowych. Następnie, w roku 1944, uchwalono Kodeks karny Wojska Polskiego, który to w art. 65 stanowił wprost o możliwości odroczenia wykonania kary pozbawienia wolności żołnierzowi do chwili zakończenia działań wojennych. Pierwowzorem

¹ OSNKW 1977/10–11, poz. 121.

² J. Dyda, T. Kacperski, *Z zagadnień odroczenia kary pozbawienia wolności na podstawie art. 301 k.k.*, „Wojskowy Przegląd Prawniczy” 1988, nr 3, s. 288.

owej instytucji w jej obecnym kształcie był jednak Kodeks karny z 1969 r. Kodeks ten wprowadził możliwość warunkowego odroczenia wykonania kary pozbawienia wolności, w tym także aresztu wojskowego i kary ograniczenia wolności, do czasu ukończenia służby wojskowej. Takie też uregulowanie przejął obecnie obowiązujący Kodeks karny, z tym że przepis art. 336 k.k. nie dotyczy już kary ograniczenia wolności³.

Celem opracowania będzie szczegółowa analiza treści art. 336 k.k. Podjęta zostanie próba zdefiniowania i oceny przesłanek merytorycznych odroczenia wykonania kary żołnierzom służby zasadniczej oraz scharakteryzowania instytucji szczególnych, związanych z przedmiotowym odroczeniem: zwolnienia z odbycia kary oraz zatarcia skazania.

Z uwagi jednak na pełną profesjonalizację Sił Zbrojnych RP, której istotą jest rezygnacja z obowiązkowej służby wojskowej i zastąpienie jej służbą ochotniczą, zarówno zawodową, jak i kontraktową, przedmiotowe rozważania na tle art. 336 k.k. ponownie nabiorą szczególnego znaczenia w sytuacji, w której nastąpi być może przywrócenie obowiązku odbywania zasadniczej służby wojskowej. Proces profesjonalizacji spowodował bowiem jedynie czasowe zawieszenie, nie zaś całkowitą likwidację obowiązkowej służby wojskowej.

I. Charakterystyka podmiotów legitymowanych do skorzystania z dobrodziejstwa art. 336 k.k.

Artykuł 336 Kodeksu karnego obejmuje swym zasięgiem stosunkowo wąską grupę skazanych-żołnierzy służby zasadniczej. Paragraf 6 komentowanego przepisu precyzuje, iż reguły w nim przewidziane stosuje się odpowiednio do osób powołanych do służby wojskowej. Rozważania niniejszego artykułu rozpocznie zatem próba zdefiniowania podmiotów legitymowanych do skorzystania z dobrodziejstwa art. 336 Kodeksu karnego.

Artykuł 115 § 17 Kodeksu karnego stanowi, że żołnierzem jest osoba pełniąca czynną służbę wojskową. Zgodnie z brzmieniem art. 59 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej⁴ osobą pełniącą czynną służbę wojskową jest osoba, która:

- a. odbywa zasadniczą służbę wojskową, przeszkolenie wojskowe, ćwiczenia wojskowe, służbę przygotowawczą, okresową służbę wojskową,
- b. pełni służbę wojskową w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny.

³ M. Flemming, *Kodeks karny – część wojskowa. Komentarz*, Warszawa 2000, s. 95.

⁴ Ustawa z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2004 r. Nr 241, poz. 2416 ze zm.).

Czynną służbę wojskową pełnią również żołnierze zawodowi oraz osoby powołane do tej służby w charakterze kandydatów na żołnierzy zawodowych, o czym stanowi art. 3 ust. 1 oraz art. 124 ustawy z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych⁵.

Ustawa o powszechnym obowiązku obrony nie definiuje zatem pojęcia służby zasadniczej. Pozwala jedynie stwierdzić, iż jest ona jedną z form odbywania czynnej służby wojskowej. Do chwili wprowadzenia w życie procesu profesjonalizacji była ona najbardziej popularną formą spełniania obowiązku obrony.

Zgodnie z brzmieniem art. 83 powołanej ustawy do odbycia zasadniczej służby wojskowej powołuje się:

- osoby uznane za zdolne do czynnej służby wojskowej i podlegające zarazem obowiązkowi odbycia zasadniczej służby wojskowej;
- osoby podlegające kwalifikacji wojskowej, które zgłosiły się ochotniczo do jej odbycia;
- osoby uznane za zdolne do służby wojskowej, które ukończyły osiemnaście lat życia i zgłosiły się ochotniczo do tej służby.

Czas trwania zasadniczej służby wojskowej wynosi obecnie 9 miesięcy, przy czym istnieje wymóg odbycia jej w jednym nieprzerwanym okresie. Dla porównania, do roku 1988 zasadnicza służba wojskowa trwała 24 miesiące, następnie skrócono ją do 18 miesięcy, zaś w roku 1999 do 12 miesięcy. W roku 2005 ostatecznie zredukowano okres trwania zasadniczej służby do 9 miesięcy.

Inicjatorem odroczenia wykonania kary pozbawienia wolności może być oprócz żołnierza służby zasadniczej również osoba powołana do czynnej służby wojskowej. Nie ulega wątpliwości, iż „osobą powołaną do służby wojskowej” jest osoba, której prawidłowo doręczono kartę powołania do tejże służby. Co do zasady kartę powołania doręcza się nie wcześniej niż na 90 dni i nie później niż na 14 dni przed terminem stawienia się do służby, określonym w karcie. Ustawodawca nie wskazał jednak precyzyjnie w art. 336 k.k., co kryje się pod pojęciem „osoby powołanej do służby wojskowej”. Z uwagi jednak na zapis § 1, ograniczającego zakres stosowania przedmiotowej instytucji wyłącznie wobec żołnierzy służby zasadniczej, systemowe dyrektywy wykładni nakazują przyjąć założenie, że komentowany przepis dotyczy wyłącznie osób powołanych do pełnienia zasadniczej służby wojskowej, nie zaś powołanych do pełnienia jakiegokolwiek innego rodzaju służby. Przepisy ustawy o powszechnym obowiązku obrony stanowią, że dniem powołania do czynnej służby wojskowej jest określony w karcie powołania dzień stawienia się do tej służby. Osoba powołana do zasadniczej służby

⁵ Ustawa z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych (Dz. U. Nr 179, poz. 1750 ze zm.).

wojskowej jest obowiązana stawić się w wyznaczonej jednostce w określonym terminie i miejscu. Pamiętajmy jednak, że uzyskuje ona status żołnierza nie z chwilą powołania, lecz z chwilą faktycznego stawienia się do tejże służby.

Mimo brzmienia art. 317 § 2 k.k., przepis ten nie ma zastosowania wobec pracowników wojska, z uwagi na brak kryterium „czasu ukończenia służby”. Pracownik wojska jest bowiem zatrudniony na podstawie umowy o pracę⁶.

II. Przesłanki odroczenia wykonania kary na podstawie art. 336 k.k.

Przewidziana w Kodeksie karnym instytucja odroczenia wykonania kary pozbawienia wolności nie określa w art. 336 k.k. merytorycznych przesłanek jej zastosowania. Jest to jeden z elementów, który odróżnia ją od odroczenia stosowanego w postępowaniu wykonawczym. Skoro więc głównym jej celem jest umożliwienie młodemu sprawcom drobnych przestępstw odbycia w całości i we właściwym czasie zasadniczej służby wojskowej oraz danie im szansy pełnej rehabilitacji poprzez sumienną i ofiarną służbę⁷, to zasadne wydaje się także wskazanie w tej kwestii dwóch podstawowych przesłanek: wzgląd na interes Sił Zbrojnych oraz ocena prognozy kryminologicznej sprawcy przestępstwa. Oba te czynniki w kontekście odroczenia na podstawie art. 336 k.k. uznać należy za równorzędne.

Pierwsza z wymienionych przesłanek z uwagi na swą specyfikę wymaga szczególnego wyjaśnienia. W literaturze bowiem spotkać można dwa zgoła odmienne stanowiska odnoszące się do szeroko pojętego interesu Sił Zbrojnych jako przesłanki uzasadniającej skorzystanie z dobrodziejstwa art. 336 k.k.

Sąd Najwyższy w swym orzecznictwie wydaje się reprezentować w tej materii jednoznaczne stanowisko, wyrażając pogląd, iż: „Wzgląd na potrzeby obronności kraju, wymagający odbycia przez żołnierza zasadniczej służby wojskowej w sposób nieprzerwany jest ważniejszy od bezzwłocznego wykonania wobec takiego żołnierza krótkoterminowej kary pozbawienia wolności i jeżeli interes Sił Zbrojnych sam za tym nie przemawia, odstąpienie od tego priorytetu może nastąpić tylko w szczególnie uzasadnionych przypadkach”⁸.

⁶ O. Górniok, S. Hoc, M. Kalitowski, S. M. Przyjemski, Z. Sienkiewicz, J. Szumski, L. Tyszkiewicz, A. Wąsek, *Kodeks karny. Komentarz*, Tom II, art. 117-363, Gdańsk 2005, s. 551.

⁷ *Projekt Kodeksu karnego oraz przepisów wprowadzających Kodeks karny – uzasadnienie*, Warszawa 1968, s. 168.

⁸ OSNKW 1973, z. 1, poz. 16.

Całkowicie odmienne stanowisko w tej kwestii zajmuje A. Marek. Autor wychodzi z założenia, że odbycie zasadniczej służby wojskowej, a nawet wyróżnianie się w wykonywaniu obowiązków służbowych, nie powinno być sposobem na uniknięcie prawomocnie orzeczonej kary. Rozwiązanie to stawia bowiem interesy obronności państwa ponad zasadą bezzwłocznego wykonania kary. Autor sugeruje zastąpienie instytucji odroczenia wykonania kary możliwością zamiany orzeczonej kary pozbawienia wolności na karę aresztu wojskowego, którego specyfika wiąże się z koniecznością obowiązkowego odbywania szkolenia wojskowego⁹.

Trudno jest zająć jednoznaczne stanowisko w poruszanej kwestii. Z jednej bowiem strony na aprobatę zasługuje stanowisko Sądu Najwyższego, który to zdecydowanie popiera odbycie zasadniczej służby wojskowej w całości i we właściwym czasie. Z drugiej zaś rację przyznać należy także A. Markowi, który kwestionuje stawianie interesów obronności kraju ponad zasadą wykonalności prawomocnych wyroków. Nie sposób natomiast zgodzić się z zaproponowaną przez autora zmianą, która w konsekwencji doprowadziłaby do wyeliminowania z porządku prawnego materialnoprawnej instytucji odroczenia wykonania kary i zastąpienia jej izolacyjną karą aresztu wojskowego. Odroczenie bowiem z uwagi na swą specyfikę posiada wysoki walor wychowawczy, co ma szczególne znaczenie ze względu na wiek skazanych podlegających obowiązkowej służbie wojskowej. Daje ono szansę sprawcom mniej szkodliwych przestępstw – często przypadkowym i nie wykazującym oznak demoralizacji – na uzyskanie pełnej rehabilitacji pod warunkiem, że w okresie trwania odroczenia wyróżnią się zdyscyplinowaniem i wzorowym wywiązywaniem się z obowiązków żołnierskich¹⁰.

Oprócz szeroko pojętego interesu Sił Zbrojnych podstawą odroczenia wykonania kary pozbawienia wolności żołnierzom służby zasadniczej jest взгляд na prognozę kryminologiczną. Pojęcie to interpretować należy zgodnie z normami właściwymi prawu karnemu materialnemu. Dodatnia prognoza kryminologiczna polega zatem na przekonaniu, że skazany będzie przestrzegał porządku prawnego, a w szczególności nie popełni ponownie nowego przestępstwa¹¹.

Pamiętajmy również, że wśród przesłanek odroczenia wykonania kary pozbawienia wolności w trybie art. 336 k.k. praktyczne znaczenie mają także postanowienia ogólne przyjęte w art. 150 k.k.w.¹²

⁹ A. Marek, *Kodeks karny. Komentarz*, Warszawa 2007, s. 368.

¹⁰ J. Dyda, T. Kacperski, *op. cit.*, s. 288.

¹¹ G. Łabuda, [w:] J. Giezek (red.), *Kodeks karny. Część ogólna. Komentarz*, Warszawa 2007, s. 537.

¹² T. Bojarski, A. Michalska-Warias, J. Piórkowska-Flieger, M. Szwarczyk, *Kodeks karny. Komentarz*, Warszawa 2012, s. 880.

Odroczenie wykonania kary na podstawie art. 336 k.k. następuje do „czasu ukończenia służby”. Przez pojęcie to należy rozumieć zwolnienie skazanego z zasadniczej służby wojskowej, stwierdzone w rozkazie dziennym oraz w wojskowym dokumencie osobistym tego żołnierza przez dowódcę właściwej jednostki wojskowej. Zwolnienie to następuje z chwilą odejścia żołnierza z miejsca pełnienia służby, z reguły po upływie czasu trwania służby, ustalonego w ustawie lub powołaniu, o czym stanowi art. 71 ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej.

Jeżeli skazany w okresie odroczenia rażąco naruszy porządek prawny bądź zasady dyscypliny wojskowej, sąd będzie uprawniony do zarządzenia wykonania odroczonej kary, co potwierdza warunkowy charakter omawianej instytucji. W literaturze podnosi się, że rażącym naruszeniem porządku prawnego będzie przede wszystkim uporczywe albo szczególnie jaskrawe naruszenie przepisów prawa, przy czym nie chodzi jedynie o przekroczenie norm prawa karnego¹³. Okres odroczenia spełnia bowiem taką samą funkcję co okres próby i tylko pozytywny jego przebieg skutkować może zwolnieniem z wykonania kary i zatarciem skazania z mocy prawa.

Pozytywny przebieg okresu próby nie jest jednak jedynym wymogiem warunkowego zwolnienia przewidzianego w § 3 art. 336 k.k. Ustawa wymaga dodatkowo spełnienia trzech alternatywnie ujętych przesłanek:

- a. Żołnierz w okresie odroczenia wyróżnił się w wykonywaniu obowiązków służbowych;
- b. Żołnierz w okresie odroczenia wykazał się odwagą;
- c. Za warunkowym zwolnieniem przemawiają szczególnie ważne powody.

Jeżeli więc nie zarządzono wykonania kary odroczonej, sąd po zapoznaniu się z opinią dowódcy jednostki może zwolnić od kary pozbawienia wolności nieprzekraczającej 6 miesięcy, jeżeli okres odroczenia trwał co najmniej 6 miesięcy, a żołnierz w tym czasie wyróżnił się w wykonywaniu obowiązków służbowych albo wykazał się odwagą. Gdy przemawiają za tym szczególnie ważne powody, sąd może zwolnić od tej kary, nawet gdy okres odroczenia trwał krócej. Powyższe reguły mają odpowiednio zastosowanie do kary aresztu wojskowego.

Potrzeba złagodzenia warunku brzmiącego: „jeżeli okres odroczenia trwał co najmniej 6 miesięcy”, wydawała się niezbędna. Bezpośrednią przyczyną owej zmiany były bez wątpienia dotychczasowe doświadczenia praktyki i humanizmu¹⁴. W konsekwencji Sąd Najwyższy w Izbie Wojskowej w dniu 21 września 1976 r. podjął uchwałę, wpisując ją jednocześnie do księgi zasad prawnych, o treści: „Przepis art. 301 § 1 (obecnie

¹³ A. Grześkowiak, K. Wiak, F. Ciepły, M. Gałązka, R.G. Hałas, S. Hyps, D. Szeleszczuk, *Kodeks karny. Komentarz*, Warszawa 2012, s. 1321.

¹⁴ O. Górniok, S. Hoc, *op. cit.*, s. 553.

336 § 1) K.k. może być zastosowany względem żołnierza zasadniczej służby wojskowej, mimo że do ukończenia tej służby pozostał skazanemu żołnierzowi okres krótszy niż 6 miesięcy¹⁵.

III. Zwolnienie z odbycia kary

Łatwo zauważyć, iż ustawodawca, wprowadzając omawianą instytucję do prawa karnego materialnego, nie poprzestał tylko na możliwości odroczenia wykonania kary pozbawienia wolności, ale poszedł dalej, zezwalając w określonych sytuacjach na całkowite zwolnienie żołnierza od odbycia kary pociągające za sobą jednoczesne zatarcie skazania¹⁶.

Wspomniane już „wyróżnianie się w wykonywaniu obowiązków służbowych”, o którym mowa w art. 336 § 3 k.k. nie musi obejmować całego okresu służby. Takie też stanowisko przyjął Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 30 maja 1995 r., stanowiąc, iż: „owo wyróżnienie się w służbie oznaczać może zachowanie cechujące się bardzo wysokim stopniem zdyscyplinowania żołnierza przez cały ten okres, ale może być i tak, że żołnierz przeciętnie w tym okresie zdyscyplinowany, a nawet naruszający – byle nie rażąco – dyscyplinę w toku tej służby, tylko w pewnych sytuacjach może swoim zachowaniem wyróżnić się, nawet pojedynczym czynem¹⁷”.

Z natury rzeczy wykazanie się przez żołnierza odwagą powinno mieć odzwierciedlenie w konkretnym czynie. Z pewnością czynem potwierdzającym tak określony atrybut żołnierza będzie działanie zmierzające do ratowania ludzkiego życia lub zdrowia. Bohaterstwo żołnierza może również potwierdzić udział w usuwaniu skutków powodzi, pożaru czy katastrofy. Odwaga jest zatem pojęciem szerokim, które należy oceniać indywidualnie, w odniesieniu do konkretnego przypadku.

W literaturze podkreśla się, że rozstrzygnięcie w przedmiocie zwolnienia skazanego od kary nie powinno opierać się tylko na ocenie tych czynów, którymi skazany wyróżnił się w wykonywaniu obowiązków służbowych lub wykazał się odwagą. Sąd bowiem przy podejmowaniu decyzji powinien wziąć pod uwagę zachowanie żołnierza w całym okresie odroczenia¹⁸.

¹⁵ Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 21 września 1976 r., U 3/76, OSNKW 1976, poz. 122.

¹⁶ S. Zimoch, *O zwolnieniu od kary ograniczenia wolności*, ZN IBPS 1977, nr 5, s. 100.

¹⁷ Wyrok Sądu Najwyższego – Izba Wojskowa z dnia 30 maja 1995 r., OSP, Warszawa 1996, z. 9, poz. 151.

¹⁸ J. Majewski, [w:] A. Zoll (red.), *Kodeks karny. Część szczególna. Komentarz*, Warszawa 2008, s. 951.

Podstawą zwolnienia od kary w myśl art. 336 § 4 k.k. mogą być również „szczególnie ważne powody”. Ustawodawca nie wskazuje, co oznacza użyte w ustawie pojęcie. Nie ma wątpliwości, że ma ono charakter wybitnie ocenny. O istnieniu „szczególnie ważnych powodów” należy zatem decydować *in concreto*, biorąc pod uwagę nie tylko okoliczności związane z warunkami służby, ale także okoliczności związane z warunkami osobistymi i rodzinnymi skazanego¹⁹.

W postępowaniu w przedmiocie odroczenia wykonania kary pozbawienia wolności żołnierzowi służby zasadniczej sąd będzie opierał swe ustalenia głównie na opinii wystawionej przez dowódcę jednostki wojskowej. Należy jednak bardzo wyraźnie podkreślić, iż nie oznacza to, że opinia ta jest dla sądu wiążąca. Opinia, jak każdy inny dowód w procesie karnym, podlega wnikliwej ocenie sędziego i to sędzia zdecyduje, czy skazany zasługuje na odroczenie wykonania kary, czy też nie.

Wniosek o zwolnienie od wykonania kary pozbawienia wolności, o którym mowa w art. 336 § 3 i 4 k.k. powinien być złożony nie później niż w dniu ukończenia służby przez żołnierza. Pamiętajmy jednak, iż jest to termin o charakterze zawitym, a więc przekroczenie go przez uprawnionego będzie stanowiło przeszkodę w merytorycznym rozpoznaniu wniosku. Dlatego też odraczając żołnierzowi wykonanie kary na podstawie art. 336 k.k., sąd jest zobligowany do pouczenia go o prawie do złożenia takiego wniosku nie później niż w dniu ukończenia służby. W kwestii formalnej wniosek ten powinien być odpowiednio udokumentowany poprzez załączenie wyciągu z kary wyróżnień, opinii specjalnej lub szczególnego opisu wykazanego przez skazanego aktu odwagi²⁰. Do złożenia wniosku o zwolnienie od wykonania kary pozbawienia wolności lub aresztu wojskowego uprawniony jest żołnierz oraz dowódca jednostki, w której skazany pełnił służbę, o czym stanowi art. 158 Kodeksu karnego wykonawczego.

Odroczenie wykonania kary uregulowane w Kodeksie karnym ma jeszcze jeden pozytywny aspekt, taki mianowicie, że zwolnienie od kary pozbawienia wolności nieprzekraczającej 6 miesięcy, będące konsekwencją odroczenia jej wykonania, pociąga za sobą zatarcie skazania z mocy samego prawa. Jeżeli jednak obok kary głównej w postaci pozbawienia wolności orzeczono grzywnę lub środek karny, zatarcie skazania nie może nastąpić przed ich faktycznym wykonaniem. Choć przepis art. 336 § 5 k.k. mówi jedynie o wykonaniu kary bądź środka karnego, zatarcie skazania może nastąpić również w wyniku innych zdarzeń, wywołujących podobne skutki, a więc w wyniku darowania grzywny lub środka karnego, przedawnienia ich wykonania lub uznania środka karnego za wykonany na podstawie art. 84 § 1 k.k.

¹⁹ W. Marcinkowski, *Kodeks karny. Część wojskowa. Komentarz*, Warszawa 2011, s. 187.

²⁰ S.M. Przyjemski, *Prawo karne wojskowe*, Gdańsk 1999, s. 102.

IV. Podsumowanie

Tak ujęta i rozumiana instytucja odroczenia wykonania kary pozbawienia wolności żołnierzom służby zasadniczej oraz osobom powołanym do jej pełnienia uwzględnia jednocześnie interes Sił Zbrojnych oraz interes skazanego. Spełnia ona przede wszystkim walor wychowawczy. Jej rudymmentarnym celem jest skuteczna mobilizacja sprawcy przestępstwa do odbycia zasadniczej służby w sposób wyjątkowy. Stanowi ona bowiem swoistego rodzaju bodziec do podjęcia takiej aktywności w czasie pełnienia służby, która w konsekwencji umożliwi mu skorzystanie z dobrodziejstwa warunkowego zwolnienia przy jednoczesnym zatarciu skazania i nie spowoduje zarządzenia wykonania odroczonej kary.

Summary

Institution of substantive law of postponed penalty pursuant to art. 336 of a Criminal Code

The purpose of this paper is to consider the enforcement of an interpretation of article 336, Penal Code. Particular attention has been paid to the notion of postponed penalty. Consequently, optional and obligatory prerequisites which enable a convict to exercise his or her right to the postponed penalty mentioned above have been carefully analyzed.